

FOUNDED 1900

THE ENGLISH SCHOOL
A SECOND CENTURY OF EXCELLENCE

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2024

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ – Α΄ τάξη

Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα και 15 λεπτά

Γενικές οδηγίες:

1. Να απαντήσεις σε **μία** ερώτηση από το Μέρος Α΄ και σε **όλες** τις ερωτήσεις του Μέρους Β΄ και του Μέρους Γ΄.
2. Να διαβάσεις προσεκτικά τις οδηγίες πριν απαντήσεις στις ερωτήσεις.
3. Μην καθυστερείς πολύ σε ερωτήσεις που σε δυσκολεύουν, γιατί πρέπει να προσπαθήσεις να τελειώσεις όλο το γραπτό.
4. Γράφε με μαύρο μελάνι και όσο πιο καθαρά μπορείς.
5. Έλεγξε προσεκτικά όσα έχεις γράψει.
6. **Μην γράφεις** το όνομά σου σε κανένα σημείο του γραπτού

Δεν επιτρέπονται ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του γραπτού.

Συμβουλές για κατανομή του χρόνου:

1. Μέρος Α΄ (35 μονάδες): 30 λεπτά
2. Μέρος Β΄ και Μέρος Γ΄ (65 μονάδες): 45 λεπτά

Συνολική βαθμολογία: 100 μονάδες

Το γραπτό αποτελείται από 14 σελίδες

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΜΕΡΟΣ Α: Έκθεση

(35 μονάδες)

Να επιλέξεις και να αναπτύξεις **ΕΝΑ** από τα ακόλουθα θέματα σε 220-250 λέξεις.

Δώσε ιδιαίτερη σημασία στα ακόλουθα:

- Οργάνωση του περιεχομένου
- Λεξιλόγιο, έκφραση και ακρίβεια στη διατύπωση
- Δομή (πρόλογος, κύριο θέμα, επίλογος, παράγραφοι)
- Ορθογραφία και τονισμός

ΘΕΜΑΤΑ:

1. Αφήγηση:

Γράψε μια ιστορία με τίτλο: «Η μέρα που όλα πήγαν στραβά»

Μπορείς να συμπεριλάβεις τα ακόλουθα στην ιστορία σου:

- πώς ξεκίνησες τη μέρα
- ποιο ήταν το χειρότερο μέρος αυτής της μέρας
- πώς τελείωσε

2. Περιγραφή:

Περιγράψε το δεντρόσπιτο των ονείρων σου.

Περίγραψε:

- πού βρίσκεται και πώς μοιάζει
- τι μπορείς να δεις και να ακούσεις από αυτό
- τα αισθήματα που νιώθεις όταν βρίσκεσαι εκεί

3. Έκθεση ιδεών:

Ανάπτυξε τις απόψεις σου για το ακόλουθο θέμα:

«Πώς μπορείς να κάνεις τον κόσμο ένα καλύτερο μέρος;»

Βεβαιώσου ότι θα αναφέρεις τα ακόλουθα:

- ποια δύο πράγματα είναι άσχημα στον κόσμο;
- ποια δύο πράγματα θα έκανες για να βελτιώσεις τον κόσμο;
- πώς μοιάζει ο ιδανικός κόσμος;

Σημείωσε τον αριθμό του θέματος που έχεις επιλέξει:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A series of 22 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a guide for handwriting practice.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Προχώρησε στην επόμενη σελίδα

ΜΕΡΟΣ Β: Κατανόηση κειμένου και γλωσσικές ασκήσεις**(50 μονάδες)**

Διάβασε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και απάντησε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν. Να απαντήσεις στις ερωτήσεις με δικά σου λόγια, εκτός κι αν σου ζητηθεί να αντιγράψεις κάποια λέξη, φράση ή πρόταση από το απόσπασμα.

Λίγα λόγια για το απόσπασμα:

Το κείμενο που ακολουθεί είναι (διασκευασμένο) απόσπασμα από το διήγημα της Λιλής Ζωγράφου «Στρίγκλα και Καλλονή» και παρουσιάζει τη σχέση ανθρώπου και ζώων.

Καθώς βγήκα από το μετρό, έπεσα πάνω σε μια βιτρίνα με δυο πιθηκάκια. Το ένα 1
φορούσε ένα πουλόβερ, το άλλο γυμνό. Αυτό, το τελευταίο, προσπαθούσε να βγάλει το
πουλόβερ του ντυμένου... Τσιρίζανε και τα δυο, τραβολογούσαν το πουλόβερ και η ιστορία
συνεχιζόταν. Γελούσα τόσο πολύ, που χωρίς να το σκεφτώ μπήκα στο κατάστημα. Είχα
αποφασίσει πως θ' αποκτούσα ζώακι! 5

Ολόγυρα, στα καλάθια, πρόβαλλαν σκυλάκια, γατούλες **πεντάμορφες**, χαμστεράκια
πολύχρωμα. Περπατούσα αργά όταν είδα δυο ολόλευκα στρογγυλά μπαλάκια
κουρνιασμένα στα πεντακάθαρα άχυρα. Δεν ήμουν **σίγουρη** αν ήταν κάτι ζωντανό ή σκέτες
μεγάλες κουβαρίστρες για πλέξιμο. Βούτηξα το χέρι μου κι έπιασα τη μια από τις δυο
μπαλίτσες. Δυο μαύρα στρογγυλά μάτια άνοιξαν και **καρφώθηκαν στα δικά μου**. Ύστερα 10
τέντωσε δυο κοντά ποδαράκια, τ' ακούμπησε στο πουλόβερ μου και κούρνιασε το κεφάλι
στο στήθος μου. Το κρατούσα εκεί, μαλακό και **ζεστό**. Με το άλλο χέρι **πήρα** και το άλλο,
όμως δεν άνοιξε τα μάτια του...

«Βλέπετε», μου λέει ο μαγαζάτορας, «το θηλυκό σάς διάλεξε».

«Πώς με διάλεξε;», τον ρώτησα. 15

«Α, βέβαια. Δε διαλέγουμε μόνο εμείς. Μας διαλέγουν και τα ζώα. Πιάσατε και το αρσενικό,
μα αυτό δε **νοιάστηκε**, ενώ η πονηρούλα κόλλησε απάνω σας και δε λέει να σας αφήσει».

«Και πόσο κάνει αυτή η πονηρούλα;»

Μου είπε μια τιμή **που αντιπροσώπευε το μισθό μου**. Απογοητευμένη την
ξεγάντζωσα από το πουλόβερ μου και έφυγα. Όσο κι αν φανεί παράξενο, μου 'ρθε η διάθεση 20
να κλάψω. Δυο Γάλλοι φίλοι με παρηγόρησαν. «Μη στενοχωριέσαι, πάντα πριν από τις
γιορτές τα ζώακια είναι **πανάκριβα**, γιατί οι Γάλλοι συνηθίζουν να τα δωρίζουν. Μόλις όμως
περάσουν οι γιορτές, οι τιμές τους πέφτουν κατακόρυφα. Θα δεις που θα το πάρεις μισοτιμής
μετά τα Χριστούγεννα, αν δεν έχει πουληθεί».

Την παραμονή των Χριστουγέννων πήρα πάλι το μετρό και κατέβηκα στα 25
καταστήματα. **Το μαγαζί γεμάτο από παιδιά και συνοδούς**. Έφτασα αγχωμένη στο καλάθι
με τις άσπρες μπαλίτσες. Ανακουφισμένη **πήρα** το κοριτσάκι στη χούφτα μου και το 'σφιξα
στο στήθος μου. Αυτό μύρισε λίγο το πουλόβερ μου κι έχωσε το μουτράκι του μέσα. Με

αναγνώρισε. **Τι θρίαμβος!** Έμεινα εκεί **σαν μαρμαρωμένη**, μη χαλάσει το όνειρο. Εξάλλου σκεφτόμουν πως όσο το κρατούσα, δεν κινδύνευα να το διαλέξει κάποιος πελάτης. 30

Μας χώριζαν δυο μέρες ώσπου να περάσουν τα Χριστούγεννα. Ούτε όταν ήμουν παιδί και περίμενα αυτή τη θαυμάσια και γεμάτη χαρές γιορτή, δεν είχα κοιμηθεί με τέτοια αγωνία. Το απόγευμα των Χριστουγέννων πήρα τους άδειους δρόμους και κατέβηκα στο μαγαζί, που ήταν φυσικά κλειστό. Κόλλησα το μούτρο μου στο τζάμι της πόρτας προσπαθώντας να διακρίνω αν το κουταβάκι βρισκόταν στη θέση του, **αλλά μάταια**. 35

Ξημέρωσε επιτέλους η επομένη των Χριστουγέννων και βρέθηκα στο μαγαζί την ώρα που άνοιγε. Η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά. Τα κουταβάκια κοιμούνταν αγκαλιά. Λίγο ακόμη και θα 'βαζα τα κλάματα, τόση ήταν η χαρά μου. Ο μαγαζάτορας δε μου 'δινε καμιά σημασία. Άρπαξα τούτη τη φορά το σκυλάκι, λες και κινδύνευε. 40

Κάποια στιγμή ακούστηκε η φωνή του Γάλλου.

«Δεν το παίρνετε;»

«Το θέλω πολύ», είπα, «αλλά είναι ακριβό για μένα».

«Δώστε ό,τι λεφτά έχετε», είπε χωρίς να με κοιτάξει.

«Μα..., έχω μόνο τα μισά».

«Φτάνουν, **αφήστε** τα στον πάγκο». 45

Αυτό ήταν. Της άρεσαν τα μαλακά μαξιλάρια του κρεβατιού μου, το πουπουλένιο πάπλωμα, το κοτόπουλο και εγώ. Δε συμπαθούσε κανέναν άλλο. Και το 'δειχνε με το μουγκρητό της σαν την πλησίαζε λίγο **κάποιος** και δαγκώνοντάς τον, αν πλησίαζε τελείως. Και να δεις που όλοι μπαίνανε στον πειρασμό να τη χαϊδέψουν, γιατί ήταν όμορφη, μια κούκλα. Τι στριμμένη και δύσκολη ήταν! Για όλα δυσανασχετούσε και το 'δειχνε. 50

Σιχαινόταν τη Φύση. Δεν της άρεσε καθόλου η ζωή στο χωριό. Έπρεπε να τη δεις να περπατάει στους χωματόδρομους του χωριού. Σήκωνε το ένα πόδι μετά το άλλο τόσο αργά, λες και πατούσε επάνω σε γυαλιά. Βέβαια το χωριό ήταν πρωτόγονο, με τους δρόμους γεμάτους πέτρες και αγκάθια. Αλλά τι 'θελες να της κάνω; Να της φορέσω παπούτσια; Ή ν' αρνηθώ το χωριό; Μια ζωή ονειρευόμουν ν' αποκτήσω σπίτι σ' ένα τέτοιο χωριό. Όταν πηγαίναμε περίπατο, εκείνη βέβαια ακολουθούσε, αλλά μετά από τριάντα βήματα σταματούσε. «Θα 'ρθεις;», της φώναζα. **Αλλά πέτρωνε καταμεσής του μονοπατιού** με τα μάτια της γεμάτα **απόγνωση** καρφωμένα στα δικά μου. Καθώς έσκυβα κοντά της, μου άπλωνε το ποδαράκι. Αμέτρητα ξερόκλαδα μπερδεμένα στο πυκνό της τρίχωμα σφήνωναν ανάμεσα στα δάχτυλά της. Τα καθάριζα προσεκτικά κι ύστερα την έπαιρνα αγκαλιά και συνεχίζαμε τον περίπατο. Έμενε τότε ακίνητη, σαν λιγωμένη από την ευτυχία, καθώς ταξίδευε απάνω μου. Κάθε φορά που βγαίναμε, επαναλαμβανόταν το ίδιο. 60

Μα και να την αφήνα σπίτι, δε θα χαιρόμουν περίπατο. Τα μάτια του σκύλου που φεύγεις και τον αφήνεις, σε τυραννούν πιο πολύ κι από ενός παιδιού. Εγώ που έχω και παιδιά και σκυλιά, ξέρω. Ο άνθρωπος έχει **αμέτρητους** τρόπους να διαμαρτυρηθεί. Κλαίει, 65 φωνάζει, βρίζει, κάνει χειρονομίες και κυρίως εκφράζει με λόγια πόσο τον πλήγωσες. Το σκυλί δε διαθέτει παρά τα μάτια του. Πόσες φορές δεν έκλεισα την πόρτα αποφασιστικά

πίσω μου, φεύγοντας μόνη, επιμένοντας να μην υποκύψω στο βλέμμα της, και πόσες φορές δε γύρισα πίσω απελπισμένη από την αδυναμία μου...

70

Σημείωση: οι αριθμοί στο πλάι αντιστοιχούν στον αριθμό των γραμμών του αποσπάσματος. Θα σε βοηθήσουν να εντοπίζεις τα σχετικά σημεία των ασκήσεων που ακολουθούν. Επίσης, οι φράσεις με έντονα γράμματα σχετίζονται με ερωτήσεις του γραπτού.

Να απαντήσεις σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

1. Να σημειώσεις Σ για κάθε σωστή πρόταση και Λ για κάθε λανθασμένη. (8)

α. Η αφηγήτρια αποφασίζει να αγοράσει το ζωάκι χωρίς να έχει κανένα προηγούμενο σχέδιο.	
β. Η αφηγήτρια απογοητεύεται γιατί δεν μπορεί να αγοράσει το σκυλάκι αμέσως.	
γ. Η αφηγήτρια αγόρασε το σκυλάκι με τα μισά λεφτά.	
δ. Η φύση αρέσει στην αφηγήτρια μας, όχι όμως στο σκυλάκι της.	
ε. Η ιστορία που διάβασες διαδραματίζεται στη Γαλλία.	
στ. Το αρσενικό σκυλάκι έδειξε αμέσως τη συμπάθειά του στην πρωταγωνίστρια.	
ζ. Η αφηγήτρια δεν είχε παιδιά γι' αυτό συνδέθηκε τόσο με το σκυλάκι.	
η. Το σκυλάκι αγοράστηκε την παραμονή των Χριστουγέννων.	

2. Να σημειώσεις σε ποιους χρόνους βρίσκονται τα ρήματα του κειμένου και να εξηγήσεις σύντομα γιατί τους επέλεξε η συγγραφέας. (4)

Χρόνοι: και

Επεξήγηση:

.....

.....

3. Να βάλεις σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. (5)

α. Η φράση «που αντιπροσώπευε το μισθό μου» σημαίνει: (γραμμή: 19)

- i. ο μισθός της ήταν πιο χαμηλός από την τιμή του κατοικίδιου ζώου
- ii. ο μισθός της ισοδυναμούσε με την τιμή του σκύλου
- iii. είχε πολύ ψηλό μισθό

β. Η πρόταση «Αλλά πέτρωνε καταμεσής του μονοπατιού» σημαίνει: (γραμμή: 57)

- i. σταματούσε να γαβγίζει
- ii. γινόταν πέτρα
- iii. σταματούσε να περπατά

γ. Η φράση «Τι θρίαμβος!» φανερώνει: (γραμμή: 29)

- i. ειρωνεία
- ii. ικανοποίηση
- iii. ενθουσιασμό

δ. Η φράση «αλλά μάταια» σημαίνει: (γραμμή: 35)

- i. χωρίς αποτέλεσμα
- ii. χωρίς σκοπό
- iii. με αποτέλεσμα

ε. Η αφηγήτρια έλεγε τη σκυλίτσα της «στρίγκλα» γιατί: (τίτλος)

- i. δεν έτρωγε το φαγητό της
- ii. γάβγιζε περίεργα
- iii. ήταν δύσκολος χαρακτήρας

4. Πώς αντιδρά η αφηγήτρια όταν αντιλαμβάνεται τα δύο λευκά στρογγυλά μπαλάκια στα άχυρα; Σημείωσε δύο (2) λεπτομέρειες. (2)

.....

.....

.....

.....

5. Τι εξήγησαν στην πρωταγωνίστρια οι Γάλλοι φίλοι της σχετικά με την τιμή του κατοικίδιου και ποια ήταν η εισήγησή τους για να καταφέρει να το αγοράσει; (4)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Να περιγράψεις τον περίπατο της πρωταγωνίστριας στη φύση μαζί με τη σκυλίτσα της, δίνοντας τουλάχιστον 4 λεπτομέρειες. (γραμμές: 57-63) (4)

.....

.....

.....

.....

.....

7. Ποια διαφορά παρουσιάζει η αφηγήτρια στο τέλος του κειμένου σε σχέση με τις αντιδράσεις των ανθρώπων και των ζώων; Δώσε δύο λεπτομέρειες. (2)

.....
.....
.....

8. α. Σημείωσε δύο μετοχές από τις γραμμές 25-28 φανερώνουν την αντίθεση στα συναισθήματα της πρωταγωνίστριας. (2)

.....
.....

β. Σημείωσε μία φράση 4 λέξεων από τις γραμμές 12-15 που φανερώνει τον τρόπο με τον οποίο έγινε η επιλογή του συγκεκριμένου σκύλου για την πρωταγωνίστρια. (2)

Η φράση είναι:

9. α. Σημείωσε δύο λέξεις από τις γραμμές 46-50 οι οποίες φανερώνουν τα δύο χαρακτηριστικά της σκυλίτσας που αναφέρονται στον τίτλο του διηγήματος. (2)

.....
.....

β. Αν έγραφες εσύ το διήγημα, τι τίτλο θα έδινες; Σημείωσε τον νέο τίτλο εδώ. (1)

.....

10. Στην πιο κάτω περίληψη του κειμένου που διάβασες πιο πάνω, έγιναν 5 γλωσσικά λάθη (ορθογραφία, στίξη, σύνταξη). Σημειώσαμε ένα παράδειγμα. Να σημειώσεις στη στήλη Α τα υπόλοιπα τέσσερα και να γράψεις τη σωστή μορφή στη στήλη Β όπως στο παράδειγμα. (4)

Παράγραφος:

Το κείμενο αναφέρεται στην απρόσμενη συνάντηση ενός ατόμου με δύο κουταβάκια σε ένα κατάστημα με κατοικίδια. Η αφηγήτρια αγοράζει το θηλυκό το οποίο αντιπαθεί ότι βλέπει, αλλά είναι πολύ όμορφο. Η ιστορία αυτή φανερώνει τη σχέση ανθρώπου και ζώων.

Στήλη Α	Στήλη Β
παράδειγμα: απρόσμενει	απρόσμενη
α.	
β.	
γ.	
δ.	

11. Να σημειώσεις κάτω από κάθε πρόταση ποιο εκφραστικό μέσο εντοπίζεις στη φράση με τα έντονα γράμματα. (2)

α. Έμεινα εκεί **σαν μαρμαρωμένη**, μη χαλάσει το όνειρο.

.....

β. Δυο μαύρα **στρογγυλά** μάτια άνοιξαν και **καρφώθηκαν στα δικά μου**.

.....

12. Γράψε ξανά την πιο κάτω πρόταση, σημειώνοντας και ένα ρήμα που θα ταίριαζε σε αυτή. Πρόσεξε το νόημα, τον χρόνο και το πρόσωπο. (1)

Το μαγαζί γεμάτο από παιδιά και συνοδούς. (γραμμή: 26)

.....

.....

13. Συμπλήρωσε τα κενά ανάλογα με τις οδηγίες της κάθε πρότασης. (7 μονάδες)

α. Το ρήμα «αφήστε» βρίσκεται στην έγκλιση και εκφράζει
.....

β. Να σημειώσεις μια μονολεκτική συνώνυμη λέξη για καθεμία από τις ακόλουθες
χωρίς να αλλάξεις τον γραμματικό της τύπο:

i. σίγουρη =

ii. νοιάστηκε =

iii. απόγνωση =

γ. Να σημειώσεις μια μονολεκτική αντώνυμη λέξη για καθεμία από τις ακόλουθες
χωρίς να αλλάξεις τον γραμματικό της τύπο:

i. ζεστό ≠

ii. πανάκριβα ≠.....

δ. Να μεταφέρεις το ρήμα «πήρα» στον χρόνο, στο πρόσωπο και στην έγκλιση
που ζητείται, διατηρώντας τη φωνή:

i. α΄ πληθυντικό οριστικής ενεστώτα:

ii. β΄ πληθυντικό υποτακτικής αορίστου:

iii. β΄ ενικό οριστικής παρακειμένου:

ε. Σημείωσε τι μέρος του λόγου είναι οι πιο κάτω λέξεις:

i. Η λέξη «πεντάμορφες» είναι

ii. Η λέξη «κάποιος» είναι.....

στ. Η λέξη «**αμέτρητοι**» είναι σύνθετη και προέρχεται από τις λέξεις:

..... και

ΜΕΡΟΣ Γ: Παραγωγή γραπτού λόγου

(15 μονάδες)

Φαντάσου ότι είσαι η πρωταγωνίστρια της ιστορίας που υιοθέτησε πρόσφατα ένα κατοικίδιο. Λαμβάνοντας υπόψη την ιστορία που έχεις διαβάσει, γράψε ένα γράμμα 120 περίπου λέξεων σε μια φίλη, περιγράφοντας την εμπειρία σου με το ζωάκι.

Να συμπεριλάβεις:

- λεπτομέρειες σχετικά με την εμφάνιση, τη συμπεριφορά του και τη σχέση σας.
- περιγραφή των αλλαγών στη ζωή σου λόγω της παρουσίας του νέου σου φίλου, περιλαμβανομένων και των συναισθημάτων σου.

Προσοχή: ΜΗΝ αντιγράψεις φράσεις από το ίδιο το κείμενο.

Λευκωσία, 2/3/2024

Αγαπημένη μου φίλη,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*Με αγάπη,
Η φίλη σου Λιλή*

Επιπρόσθετος χώρος για σημειώσεις:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΤΕΛΟΣ